

Utvecklingen är logisk — alla dör vi ut snabbt

Om vi nu har kommit därhän, så finns det väl ingen plats för vargen längre? Vi kan ju ha några stycken i olika djurparker, men bestar som äter upp våra hundar, får, älgar, rådjur och renar är en helt annat sak — eller . . .

Jo, det finns faktiskt en massa, ganska tungt vägande skäl för att rovdjuren ska finnas kvar!

Både moraliska, biologiska, estetiska, historiska och — inte minst — taktiska!

Om vi börjar med de biologiska, så är det fullt klart att vår moderna jakt innebär ett allvarligt genetiskt problem. Än har vi inte märkt detta, men det kommer! En kula dödar lika lätt ett sjukt och genetiskt dåligt djur, som ett friskt med bärare av utmärkta anlag — men det gör inte vargen. Han får vackert hålla sig till dem, som av någon anledning inte är lika uppmärksamma, klyftiga, snabba eller starka som andra. Och orsaken till att de är sämre är ofta genetisk. T.o.m. sjukdom kan bero på en nedärvd känslighet, så vargens jakt har ofta en genetisk renhållningseffekt.

Visst försöker vi själva sträva i samma riktning, men ofta inskränker det sig till att man sparar kapitaldjur och de produktivaste hondjuren — men då har vi långt kvar till vargens systematiska testande av bytets kapacitet på olika områden.

Men om nu rovdjuren skall ha de här önskvärda effekterna, då måste vi väl låta dem ta huvuddelen av bytet? Nej, inte alls!

Om vi vill ha en snabb förbättringseffekt borde vi välja den vägen, men strävar vi efter en "renande" effekt på

lång sikt räcker det att konkurrenterna får behålla några få procent. Huvudsaken är att det finns så mycket varg, eller andra stora rovdjur, att majoriteten hjorddjur någon gång under sitt liv möter dem. Och för detta möte behövs inte något större antal.

Hur är det då med moralen? Så länge vi inte kunde påverka naturen runt omkring oss i nå-

gon högre grad och konkurrerade med andra arter på någorlunda lika villkor, då hade vi heller inget ansvar för deras väl och ve. Men i och med att vi kan påverka måste vi också ta ansvaret och bestämma oss för vad vi ska göra. Och naturen tillför faktiskt inte någon enskild person, vare sig han kallas sig för markägare, jakträttsinnehavare, djurvän eller fältbiolog.

En örn eller en varg är inte min bara för att den råkar passera en gräns, som människan har hittat på. Vårt samhälle kanske har givit mig ansvaret för vad som händer på en viss markbit, eller också har jag tagit på mig detta själv genom köp eller intresse, men det betyder inte att jag kan göra som jag vill.

Om jag genom att döda en örn berövar tusen människor synen av dessa — och då har jag tagit ifrån dem något. Finns det gott om örnar, har jag nästan inte tagit något, men är de jämmerligt sällsynta, tar jag en väldig massa.

På samma sätt är det med vargen. Om tusentals stadsbor kan ha glädje av att veta att de vistas i samma marker, som vargar och de kan få livslånga minnen av att höra en flock tjuta i månskenet, har en enda människa då rätt att beröva dem detta för att han vill bedriva fåravel eller renskötsel.

Visst, man kan fnysa åt naturromantik, likaväl som man kan ha invändningar mot skattesubventionerad fårskötsel, men man måste försöka inse att detta faktiskt är ett moraliskt problem: vems är rätten?

Men ska man verkligen behöva ta hänsyn till så subtila saker som skönhetsupplevelse hos några turister — natu-

Vilda vargar ger större inkomster än får och renar

ren är väl ingen konstutställning för estetiker?

Tja, varför inte. De flesta lever inte längre i kontakt med naturen, och dessa är fullt beredda att betala en bra slant för att på olika sätt nå den.

Turism är en storindustri av oerhört mycket större betydelse än faravel och renskötsel.

Det var inte så för 20 år sedan, men nu är det så, och den kommer att växa. Och en sak är säker — ett väldigt dragplåster på naturhungriga människor är just möjligheten att få se varg, björn etc. och bara vetskapen om detta är värd miljoner för säljaren. Det visar all erfarenhet, inte minst från amerikanska naturreservat och nationalparker.

Historiskt är det lätt att argumentera för varg och andra stora rovdjur: de hör hemma här, och är betydligt mer värda att bevara än knappt hundraåriga hyreshus i våra städer. De har varit en del av våra förfäders liv, så länge det funnits människor.

Till slut ett argument, som inte minst jägare har anledning att grunna på och göra något åt:

För den som långsiktigt vill verka för att så mycket natur som möjligt bevaras är den bästa taktiken att se till att många människor i varje generation blir intresserade av naturen i form av jägare, fiskare, fågelskådare m.fl. och att de därför också vill bevara den.

I det sammanhanget är rovdjuren oslagbara dragplåster, som vi inte har råd att mista, även om de också kostar en del.